

Svikstatistikk 2010 -16.08.2011

Innhold

1. Innledning	3
2. Avdekkede svikforsøk innen skadeforsikring privat	5
a) Personbil	7
b) Innbo – løsøre	7
c) Reiseforsikring	8
3. Avdekkede svikforsøk innen skadeforsikring næringsliv og landbruk.....	9
4. Avdekkede svikforsøk innen person- og livsforsikring	11

1. Innledning

Forsikringsnæringen frykter at det gjennomføres forsikringssvik for store summer hvert år. I denne publikasjonen presenteres bare de sakene som er avdekket som svik i henhold til forsikringsavtaleloven.

Tallmaterialet er innhentet fra forsikringselskaper som er medlemmer i FNO (Finansnæringens Fellesorganisasjon) og omfatter skadekrav som er avslått med svikbegrunnelse hjemlet i forsikringsavtaleloven. Forsikringselskapene avslår også skadekrav med svikbegrunnelse som er hjemlet i vilkår, og krav som ikke er sannsynliggjorte m.m., men disse sakene er ikke med i denne statistikken. Det totale tallmaterialet blir brukt som grunnlag for å forebygge forsikringssvik.

Tallene for avdekkede svikforsøk må tolkes med varsomhet. De gjenspeiler i noen grad hvor det blir svindlet mest, men de gjenspeiler også hvilke svikforsøk som faktisk blir avdekket. Dersom et selskap setter ekstra fokus på en bransje eller dekning ett år, kan dette gi store utslag i statistikken.

Forsikringssvik – et samfunnsproblem

Forsikringsnæringen vet at store beløp blir utbetalt hvert år som følge av forsikringssvik. Forsikringssvik er derfor et omfattende samfunnsproblem.

Forsikringselskapene er opptatt av å gjøre det vanskeligere å svike, og dermed bidra til at alle de ærlige kundene ikke betaler mer enn nødvendig. Det er imidlertid en klar forutsetning at hensynet til alle ærlige kunder skal stå i sentrum når forsikringssvik skal bekjempes. Det stiller store krav til forsikringselskapene, men det stiller også krav og forventninger til politi og påtalemyndigheter.

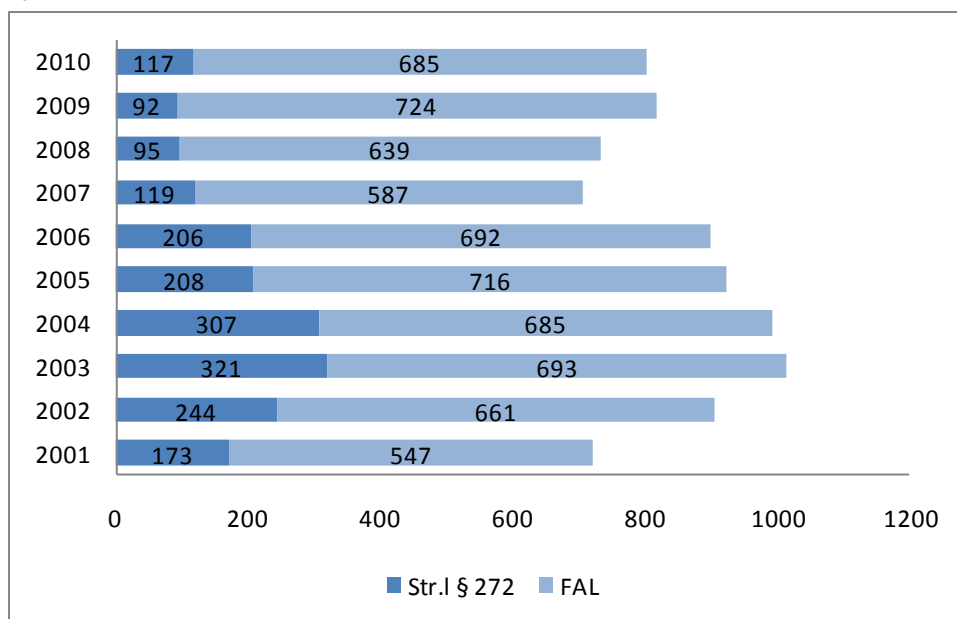
Antall avdekkede svikforsøk

Forsikringsbransjen har, med henvisning til forsikringsavtaleloven (FAL), avslått 565 saker innen skadeforsikring og 237 saker innen person- og livsforsikring i 2010. 117 av disse ble politianmeldt. Det totale erstatningskravet for de avslåtte sakene var 322,3 millioner kr. Innen person- og livsforsikring er det foretatt et skille mellom antall personer der det er avdekket svik og antall sviksaker, og i 2010 var det 148 personer som i alt hadde 237 sviksaker. Det er ikke mulig å foreta tilsvarende oppsplitting for skadeforsikring, selv om det også her kan være tale om at en enkelt person kan ha fått avslag om erstatning på flere områder.

Tabell 1 – Antall saker næringen har avslått i 2010, og antall saker politianmeldt iht Str.l § 272.

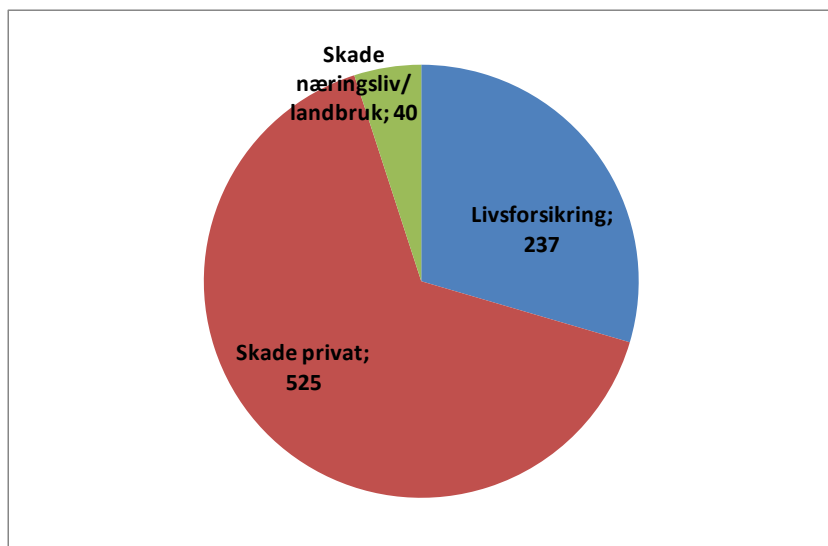
2010	Antall saker avslått - FAL	Antall saker politianmeldt	Erstatningskrav avslått
Totalt	802	117	322,3 millioner kr

Figur 1 – Totalt antall avdekkede svik avslått iht FAL, og antall som er politianmeldt iht Str.l § 272

For de i alt 802 sakene der det ble avdekket svik i 2010, var 70 prosent skadeforsikring (inkludert næringsliv) og 30 prosent var person- og livsforsikring. Det er langt flere forsikringsavtaler og forsikringstilfeller innenfor skadeforsikring enn innenfor livsforsikring. Dette er hovedgrunnen til at skadeforsikring har en såpass stor andel når det gjelder antall avdekkede sviksaker.

Figur 2 – totalt antall avdekkede svik i 2010.

Rapporten er inndelt tre hovedavsnitt; ett for privatforsikringer innen skadeforsikring, ett for næringsliv og landbruk innen skadeforsikring, og ett for person- og livsforsikring.

2. Avdekkede svikforsøk innen skadeforsikring privat

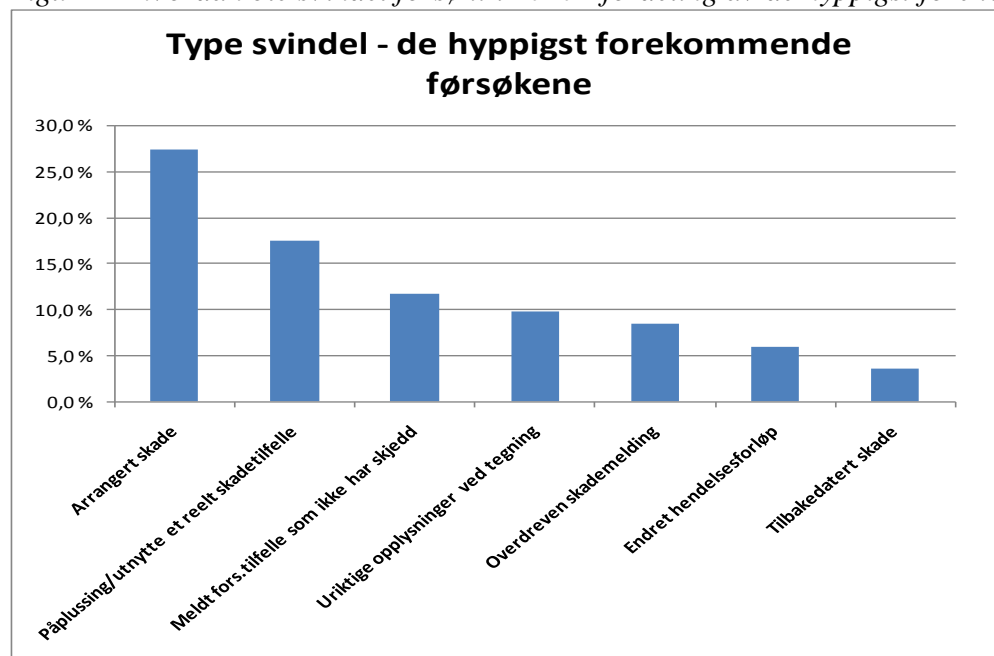
Tabell 1 - Bransjefordeling avdekkede svikforsøk (saker) 2001- 2010 – privatforsikring. Prosentandel

Bransjegruppe:	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Personbil/varebil	50,3 %	52,0 %	49,2 %	49,1 %	48,8 %	51,6 %	50,5 %	45,2 %	46,9 %	49,3 %
Innbo/løsøre	20,2 %	19,3 %	21,7 %	17,5 %	16,7 %	17,0 %	19,6 %	20,7 %	25,1 %	21,3 %
Reiseforsikring	10,6 %	17,0 %	12,9 %	14,2 %	19,7 %	16,7 %	13,2 %	16,4 %	15,3 %	13,3 %
Bygning	6,6 %	6,3 %	4,9 %	8,1 %	4,7 %	6,2 %	7,9 %	6,4 %	4,5 %	6,1 %
Fritidsbåt	2,9 %	2,0 %	3,4 %	3,9 %	1,7 %	2,3 %	3,4 %	1,4 %	3,1 %	2,5 %
Spesielle verdigjenstander	2,9 %	1,4 %	1,5 %	3,3 %	3,2 %	1,6 %	1,8 %	3,9 %	1,1 %	2,5 %
Annet/ukjent	6,5 %	2,1 %	6,3 %	3,9 %	5,3 %	4,5 %	3,5 %	6,0 %	4,0 %	5,0 %
Sum Privat	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

I 2010 var det i alt 525 saker der det ble avdekket svik innen privatforsikring med til sammen 88 millioner kr i avslått erstatningsbeløp. Det vil si at rundt 168 000 kr ble forsøkt svindlet per sak. Antall avdekkede svikforsøk vil gjenspeile hvilket fokus forsikringsselskapene har på et område og hvor stort potensielt volum bransjen eller dekningen utgjør. Siden hovedtyngden av avslåtte svik skjer ved melding av skade, vil andelen av avdekkede svik innen bilforsikring være stor siden det er flest meldte skader her.

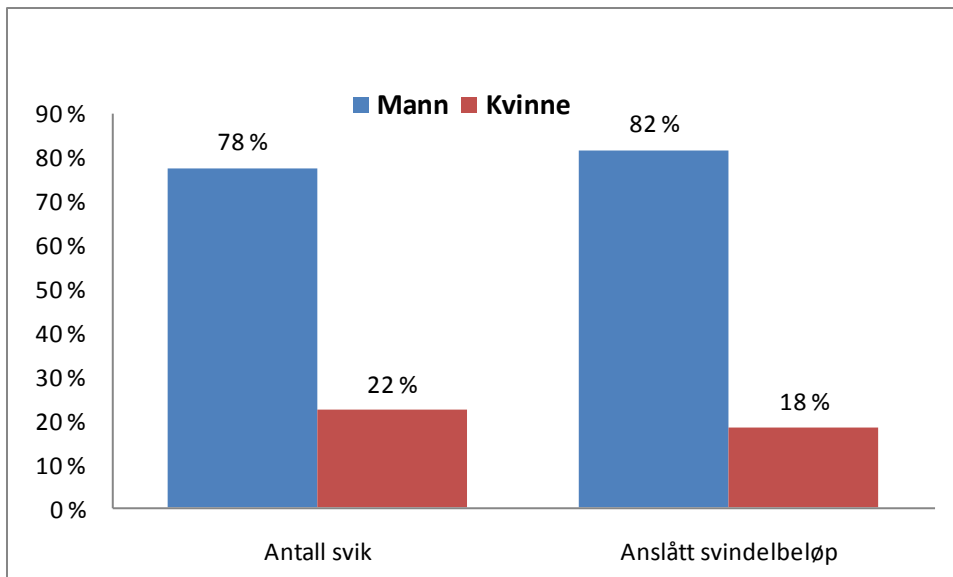
Hovedsakelig ble svikforsøkene avdekket internt i selskapet med 92 % av sakene i 2010, mens politiet sto for 4 % og tips sto for 3 %.

Figur 1 – hvordan ble svindel forsøkt i 2010 - fordeling av de hyppigst forekommende tilfellene.

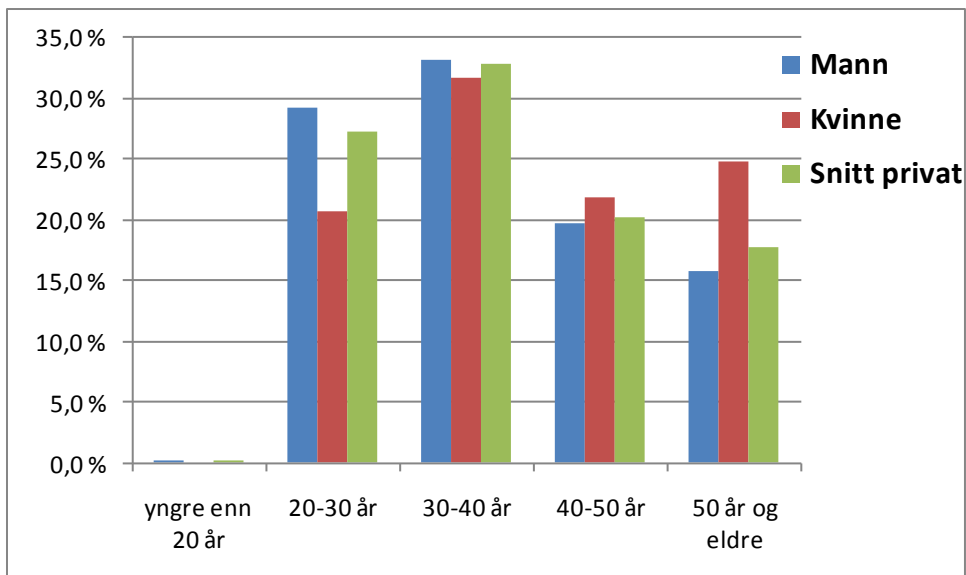
Innen private forsikringer er det flest tilfelle av at svindelen avdekkes på skader som er arrangert, og nest hyppigst er det utnyttet en allerede oppstått skade.

Figur 2 – prosentandel avdekkede svikforsøk i 2010 fordelt på kjønn.

Av figuren over ser en at menn forsøker å svike for høyere erstatningsbeløp enn kvinnene.

Figur 3 – prosentfordeling avdekkede svikforsøk i 2010 fordelt på alder og kjønn.

Av figuren over ser en at kvinnene er jevnt over noe eldre enn mennene når de forsøker å svindle forsikringselskapene. Hovedtyngden av avdekkede svikene utføres av personer som er mellom 30 og 40 år.

a) Personbil

Tabell 2 – Skadetype for personbil/varebil. Prosentandel.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Tyveri av	61,3	55,9	47,1	40,2	41,9	42,7	39,5	38,6
Materiell skade	15,1	16,4	20,5	23,8	30,3	22,7	26,4	14,7
Ytre påvirkning/kasko	8,9	12,9	13,3	9,5	8,7	18,2	17,6	19,7
Brann	4,2	4,1	3,9	5,4	3,3	3,2	8,1	6,6
Tyveri fra	3,2	4,9	5,2	5,7	5,2	3,2	4,2	3,5
Dokumentfalsk	2,2	0,8	1,3	2,1	-	-	1,5	0,8
Ulykke m/personskade	-	-	0,6	2,4	1,7	1,8	1,1	2,7
Annet	3,7	1,4	2,0	5,4	4,0	4,1	1,1	7,7
Innbrudd	0,7	2,2	2,3	3,6	3,7	2,7	0,8	1,9
Hærverk	0,7	0,0	0,6	0,6	0,8	1,4	0,8	1,5
Redning	-	-	2,9	-	-	-	-	0,4
Ansvar	-	1,4	0,3	1,5	-	-	-	1,9

I 2010 ble det avdekket 259 svik innen person-/varebil og med et erstatningskrav for disse sakene på 28,2 millioner kr. Det vil si at i snitt er svindlet beløp på 109 000 kr. Det var hyppigst avdekket svik i forbindelse med tyveri av motorvogn. Nær 40 prosent av sviksakene var i tilknytning til arrangerte biltyverier.

b) Innbo – løssøre

Tabell 3 – Skadetype for innbo/løssøre. Prosentandel

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Tyveri (av og fra)	33,2	34,9	22,4	31,5	14,1	39,6	44,8	41,1
Innbrudd	45,5	45,0	47,7	38,7	37,1	21,8	18,2	25,9
Brann	6,2	7,8	5,6	9,9	8,7	11,9	9,1	14,3
Materiell skade	2,8	3,9	5,6	9,9	13,0	7,9	8,4	7,1
Vannskade	2,8	4,7	6,5	1,8	15,3	8,9	7,0	2,7
Ytre påvirkninger	2,7	-	1,9	0,1	1,9	2,0	5,6	2,7
Annet	3,3	1,6	8,4	3,6	6,5	6,9	2,8	4,4
Ran	2,8	1,5	1,9	4,5	2,2	-	2,1	0,9
Hærverk	0,7	0,6	-	-	1,2	1,0	1,4	0,9

Som for person-/varebil er det hyppigst avdekket svik i forbindelse med tyveri/innbrudd. Nær 2 av 3 sviksaker er i forbindelse med dette. I 2010 ble det avdekket 112 svik innen dette området og med et erstatningskrav på 26,3 millioner kr. I snitt ble det forsøkt svindlet for 235 000 kr, hvorav brannskadene hadde de høyeste beløpene som ble forsøkt svindlet med rundt 600 000 kr, mens på innbrudd og tyveri var det rundt 160 000 kr per tilfelle.

c) Reiseforsikring

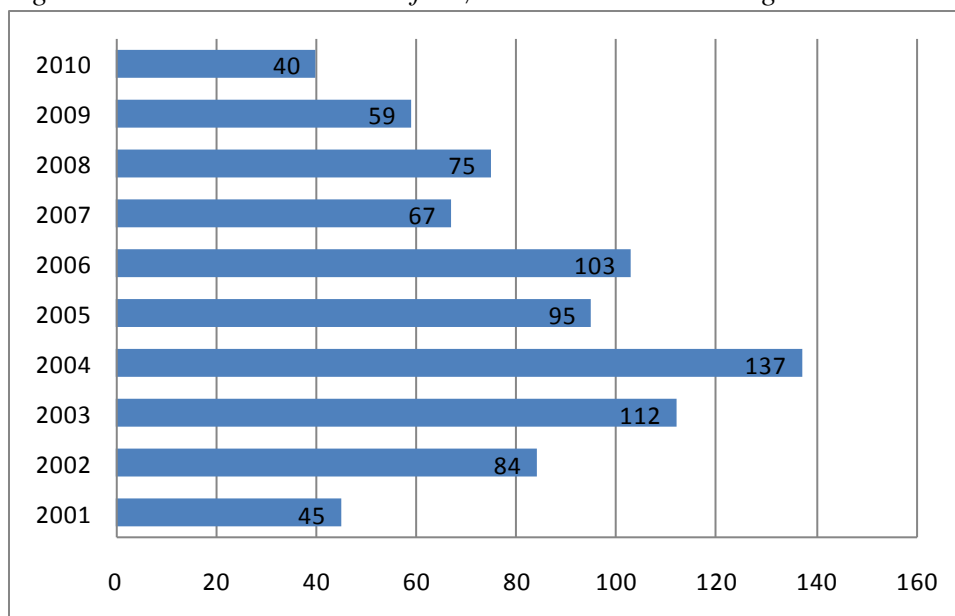
Tabell 4– Skadetype for reiseforsikring. Prosentandel

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Tap/tyveri av reisegods	42,9	44,5	34,9	48,6	45,2	48,4	63,6	60,0
Ulykke/sykdom	6,7	22,3	22,3	12,7	15,1	26,7	26,1	24,3
Materiell skade	4,8	5,4	10,3	10,1	23,3	5,3	2,3	-
Ran	12,4	10,4	7,8	6,4	2,7	2,7	2,3	5,7
Innbrudd	3,8	2,2	6,3	3,8	2,7	2,6	1,1	1,4
Dokumentfalsk	17,1	11,5	17,5	13,8	5,5	1,0	1,1	1,4
Annet	12,6	3,7	0,9	4,6	5,5	13,3	3,5	7,1

Også innen reiseforsikring var det hyppigst svik i forbindelse med tyveri/tap av reisegods. Av i alt 70 sviktilfelle i 2010 var 42 i tilknytning til tap/tyveri av reisegods. I tillegg var det 17 svikforsøk i forbindelse med ulykke/sykdom under fritidsreise. Dette kan f. eks dreie seg om personer som var syke før selve reisen ble påbegynt. I snitt ble det forsøkt svindlet for nærmere 31 000 kr per tilfelle på ulykke/sykdom, mens det for tyveri/tap av reisegods var litt over 20 000 kr per tilfelle.

3. Avdekkede svikforsøk innen skadeforsikring næringsliv og landbruk

Figur 1 – Antall avdekkede svikforsøk 2001 - 2010 – næringsliv/landbruk

Det er viktig å være klar over at når det gjelder yrkesskadesakene, så er dette i langt de fleste tilfeller privatpersoner som forsøker å svike sin egen arbeidsgiver, trygdevesenet og forsikring. Med andre ord så er det ikke ”næringslivet” som er svindleren, men på grunn av at produktet som sådan blir solgt og behandlet i bransjesegmentet næringsliv følger også sviksakene statistisk på dette området.

Innen næringsliv og landbruk ble det i 2010 avslått erstatningsbeløp med til sammen 27,3 millioner kr som ga et snitt på rundt 681 000 kr per sak.

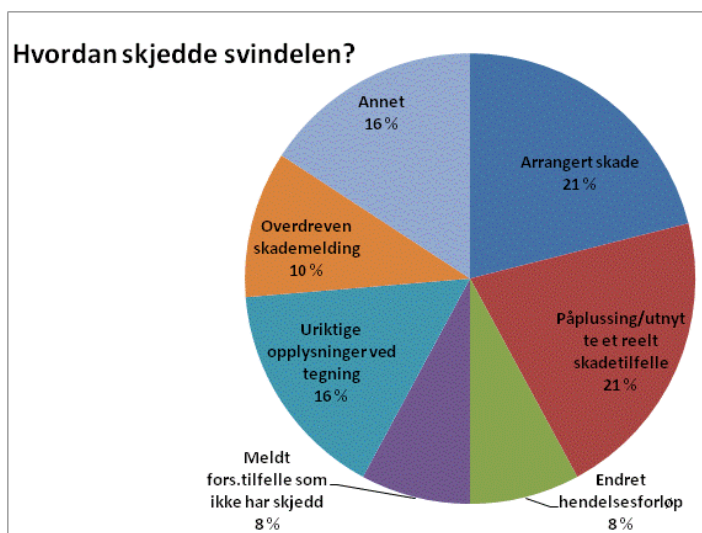
Tabell 1 - Bransjefordeling avdekkede svikforsøk 2002-2010 - næringsliv/landbruk. Angitt i prosent

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Personbil/varebil	24,4	25,9	14,3	18,9	21,4	20,9	8,8	23,9	30,0
Næringsvirksomhet	38,5	22,3	28,6	29,5	24,3	17,9	26,3	19,7	25,0
Transport	-	1,8	3	0	6,8	6	3,5	12,7	7,5
Yrkesskade/liv person	23,1	27,7	23,3	29,5	35	29,9	10,5	26,7	2,5
Reiseforsikring	-	-	-	-	1,9	13,4	10,5	11,3	2,5
Innbo/løsøre	-	-	-	-	-	4,4	1,8	4,2	2,5
Landbruk	7,7	1,8	16,5	4,2	2,9	3	14	0	10,0
Traktor/arbeidsmaskin	3,8	5,4	5,3	5,3	1,9	1,5	3,5	-	15,0
Husdyr	2,6	2,7	0	2,1	1	1,5	21,1	-	-
Annet	-	12,4	9	10,5	4,8	1,5	-	1,5	5,0

Av de 40 avdekkede svikforsøkene i 2010, var det 14 som ble forsøkt ved å framsette påstand om tyveri, innbrudd eller hærverk, 13 saker dreide seg om kasko eller annen materiell skade.

Innenfor næringsliv er de fleste svikforsøkene i forbindelse med et skadetilfelle, enten i form av at skaden blir arrangert, eller at erstatningen blir påplussset ved et reelt skadetilfelle. I forbindelse med arrangerte skader er dreier det seg ofte om kjøretøy.

Figur 2 – hvordan svindelen ble forsøkt utført i 2010 – næringsliv/landbruk.

I 70 prosent av de svikforsøkene innen næringsliv/landbruk, hadde bedriften/eieren et forsikringsforhold som bare hadde vart 3 år eller mindre. Nesten alle de 40 sviksakene i 2010 ble forsøkt utført av selvstendig næringsdrivende.

4. Avdekkede svikforsøk innen person- og livsforsikring

Ettersom yrkesskade er tatt med under næringsliv/landbruk, er disse følgelig ikke tatt med under livsforsikring. For ordens skyld er de også trukket ut av oversiktene for tidligere år.

Denne delen av statistikken omfatter personforsikringer. Med personforsikring menes livsforsikring, ulykkesforsikring og sykeforsikring, se for øvrig lov om forsikringsavtaler (FAL) § 10-1, lovens del B. Yrkesskade inngår ikke.

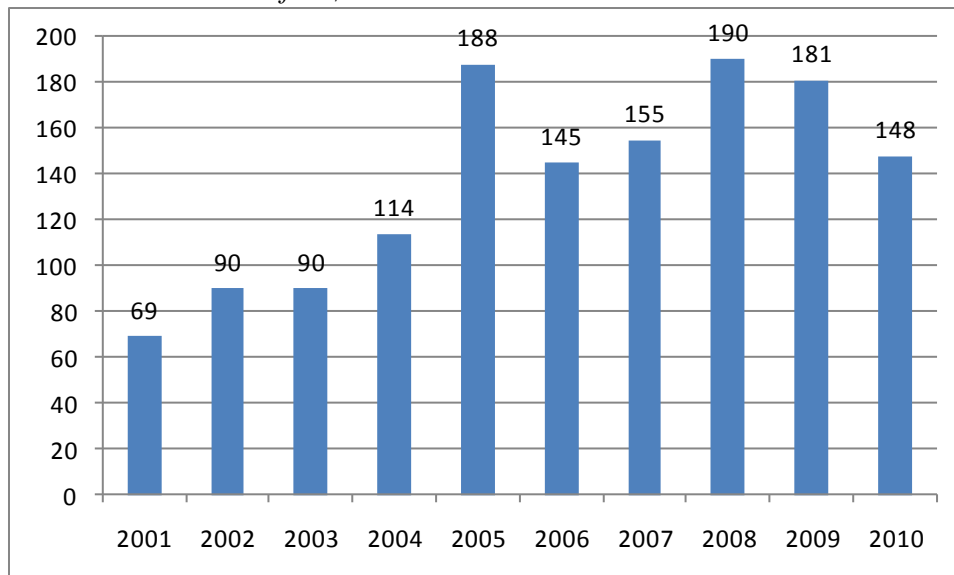
Selskapene rapporterer personforsikringssaker som er avslått med begrunnelse i svik. Registreringene gjelder avslag både ved avtaleetablering (tegning) og ved oppgjør. , jf. FAL §§ 13-1, 18-1.

Ved sammenligning med tidligere års statistikker gjøres det også oppmerksom på at det er flere selskap som inngår i rapporteringen for årene 2005 og senere enn for de tidligere år.

I figur 9 kan vi lese om ”Hvor svikforsøket ble oppdaget”. Her nevnes et av forsikringselskapenes hjelpemidler – ROFF (Register over forsikrede og forsikringssøkere) som administreres av Finansnæringens Fellesorganisasjon. Selskapene benytter registeret ved nytegning.

Hovedtrekk

Antall avdekkede svikforsøk 2001 – 2010

Det gjøres oppmerksom på at denne grafen viser totalt antall sviktilfeller. Et sviktilfelle kan gjelde flere deknninger. I 2010 var det 237 avdekkede svik- som gjaldt 148 personer/tilfeller

Hovedtrekk ved svik innen personforsikring i 2010 - som i de foregående år - er at det området som har vært mest utsatt for svikforsøk, er uførekapital i individuell kapitalforsikring. Her finner

vi både det største antall svikforsøk og den største andelen av forsikringssum som er forsøkt svindlet.

Generelt er det flere svikforsøk knyttet til uføredekninger enn til dødsrisikodekninger i 2010. Tallmaterialet viser at de største forsikringssummene er innen uførepensjon i individuell pensjon.

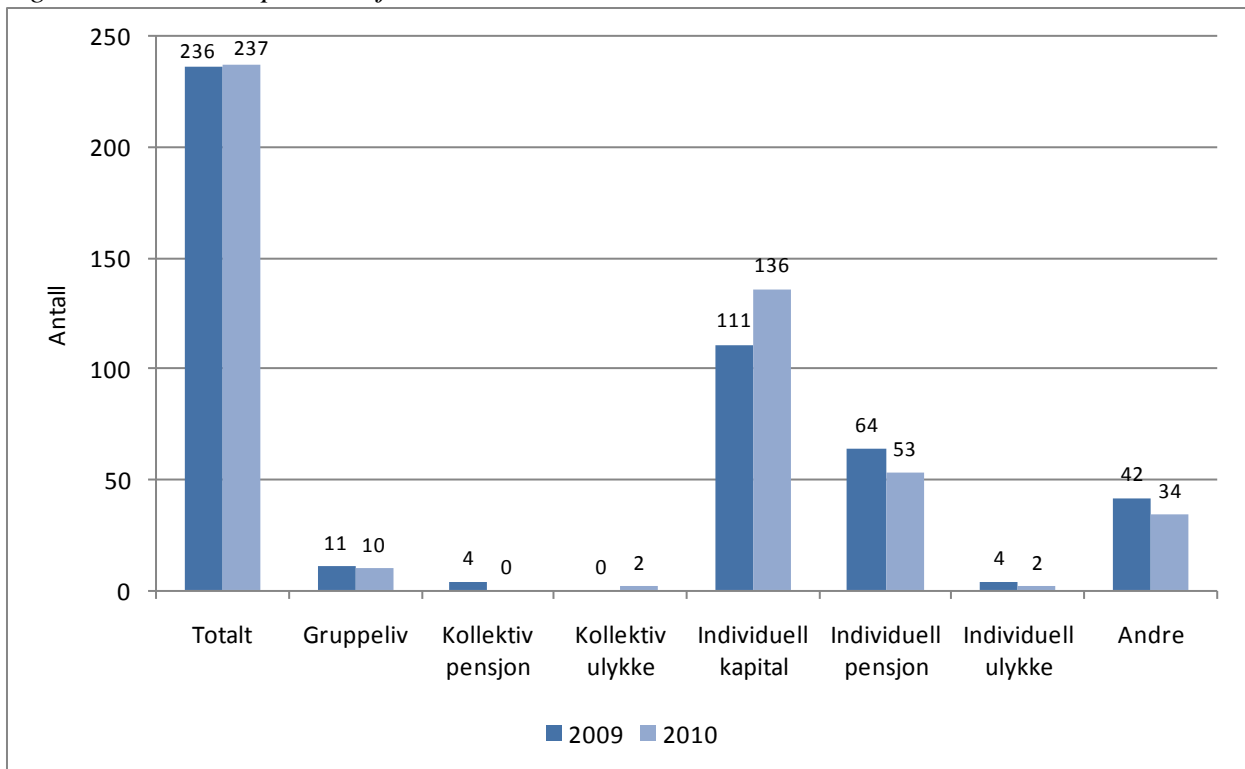
I 2009 avslo selskapene utbetaling på livsforsikringsprodukter for 165,1 millioner kroner. I 2010 økte dette beløpet til 207 millioner kroner. Samtidig viser tallmaterialet nedgang i antall avdekkede svikforsøk.

Svikforsøk som er oppdaget ved avtaleetablering og ved erstatningsoppgjør er jevnt fordelt i 2010. De aller fleste tilfellene oppdages internt i selskapene.

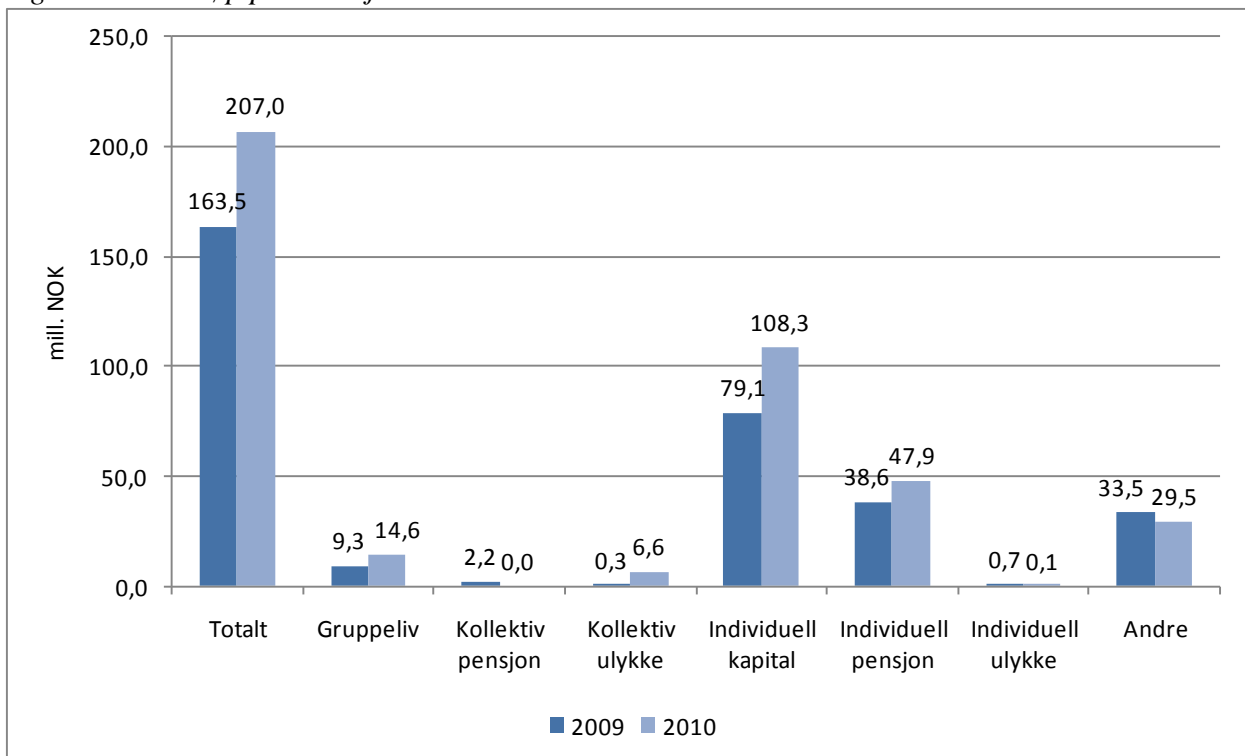
Politianmeldelser

I 2010 ble 4 saker politianmeldt.

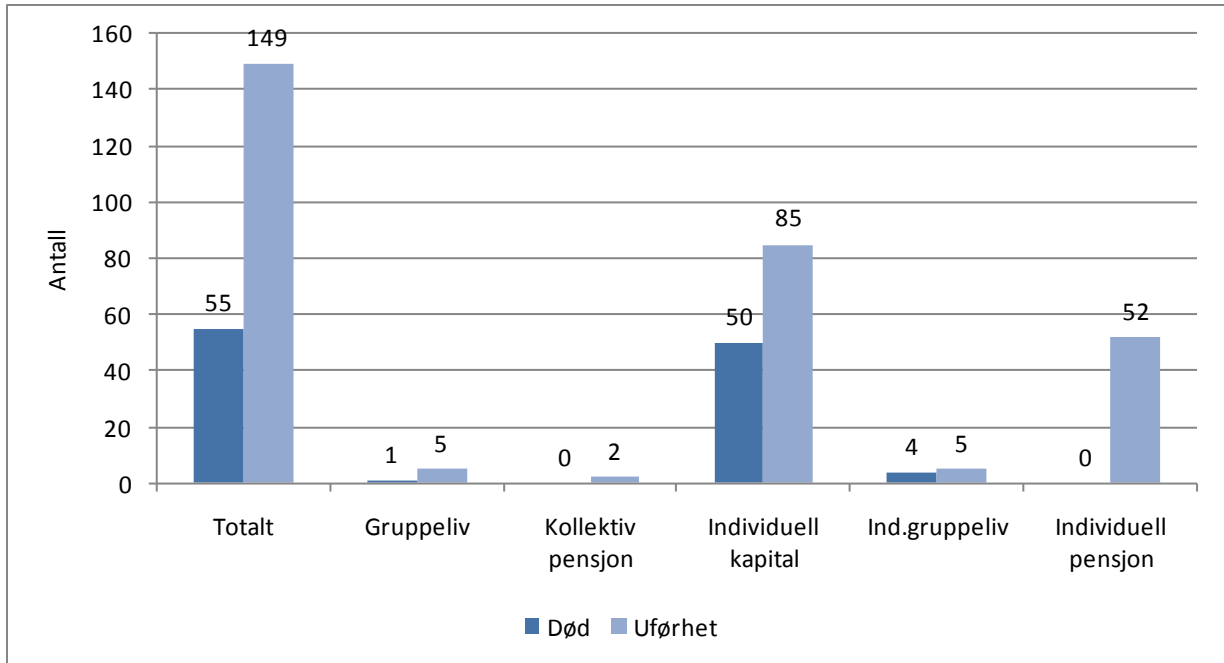
Figur 1: Antall svik pr. bransje

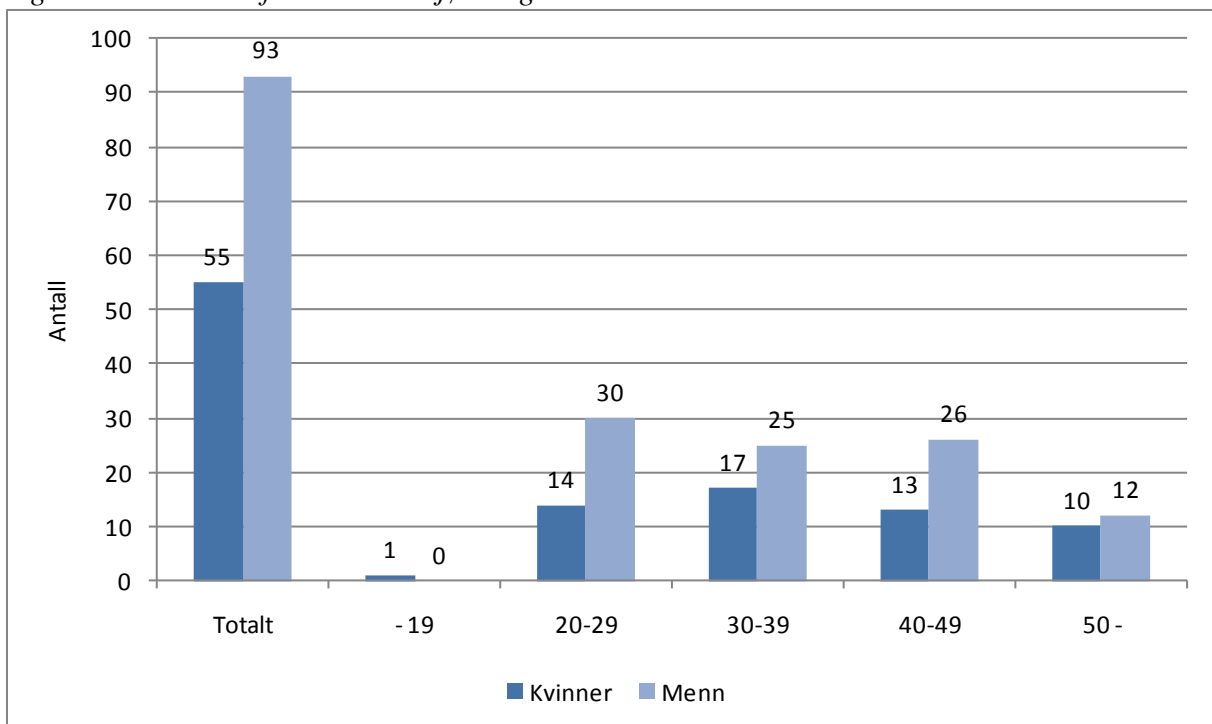
Figur 2: Svikbeløp pr. bransje

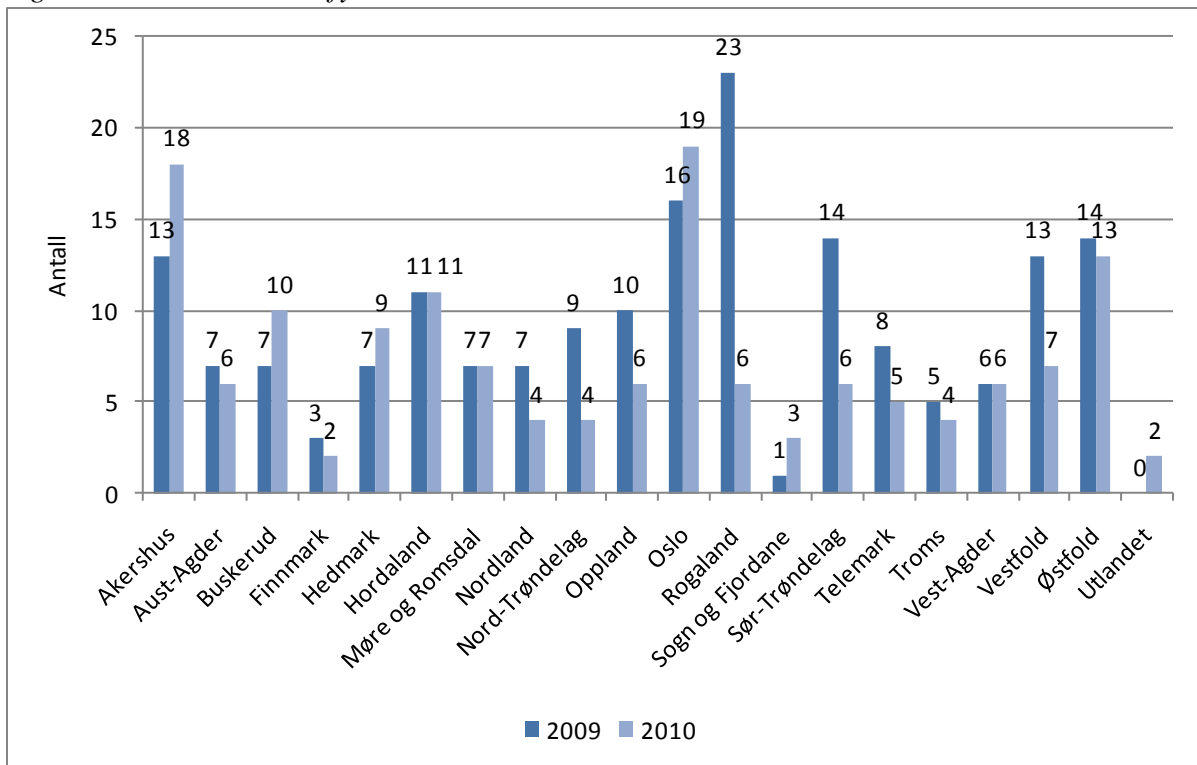
Figur 3: Antall svik knyttet til dødsrisiko og uførerisiko

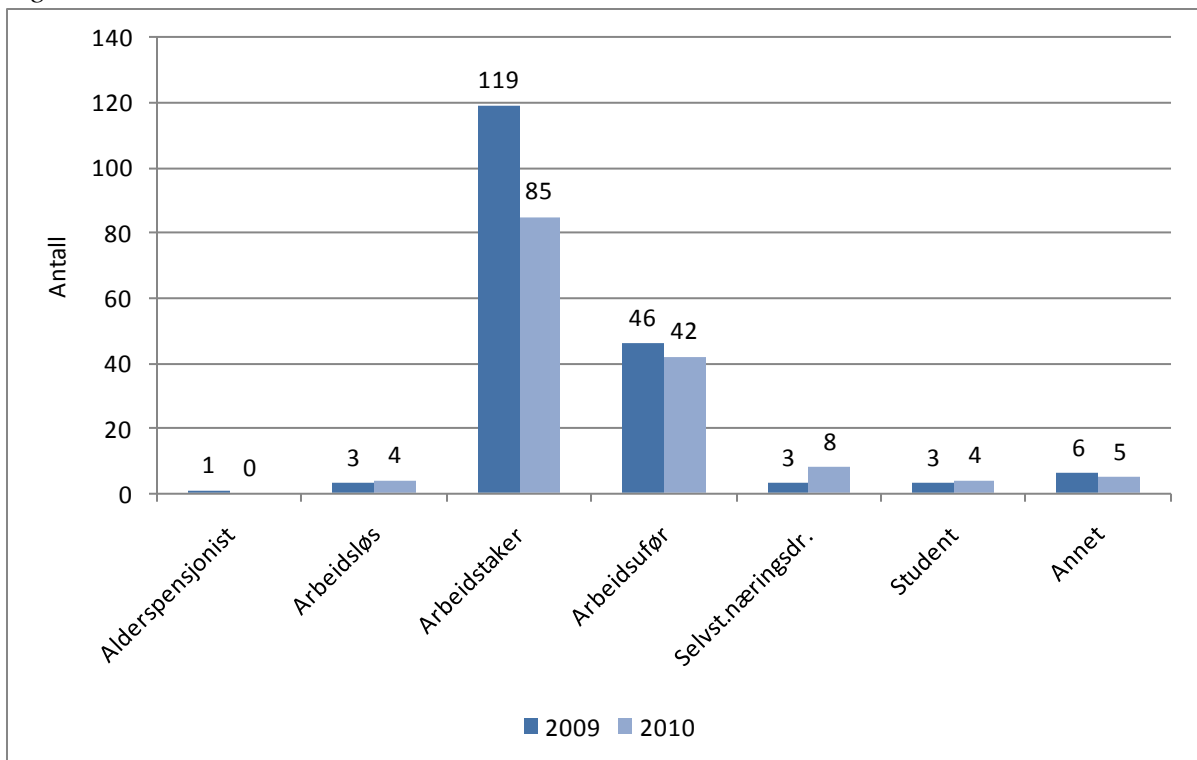
Figur 4: Antall svik fordelt etter kjønn og alder

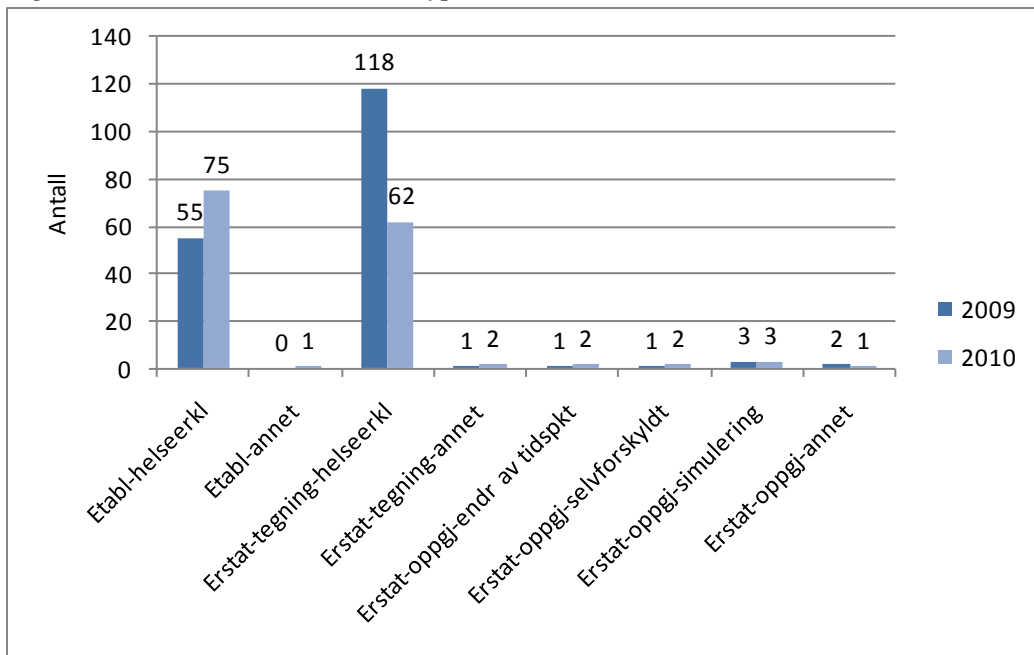
Figur 5: Antall svik etter fylke

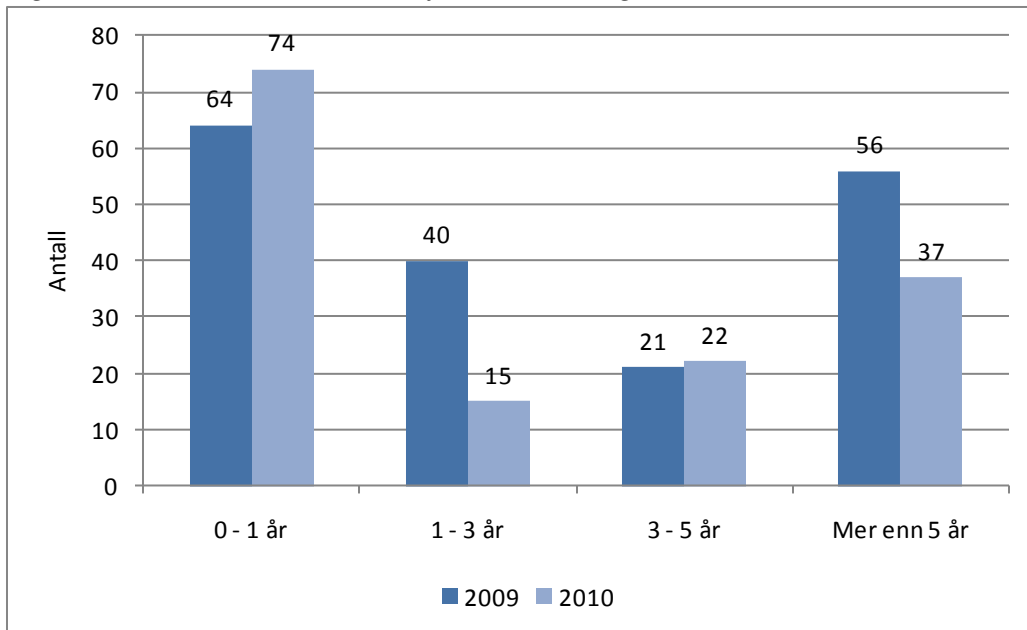
Figur 6: Antall svik etter arbeidsstatus

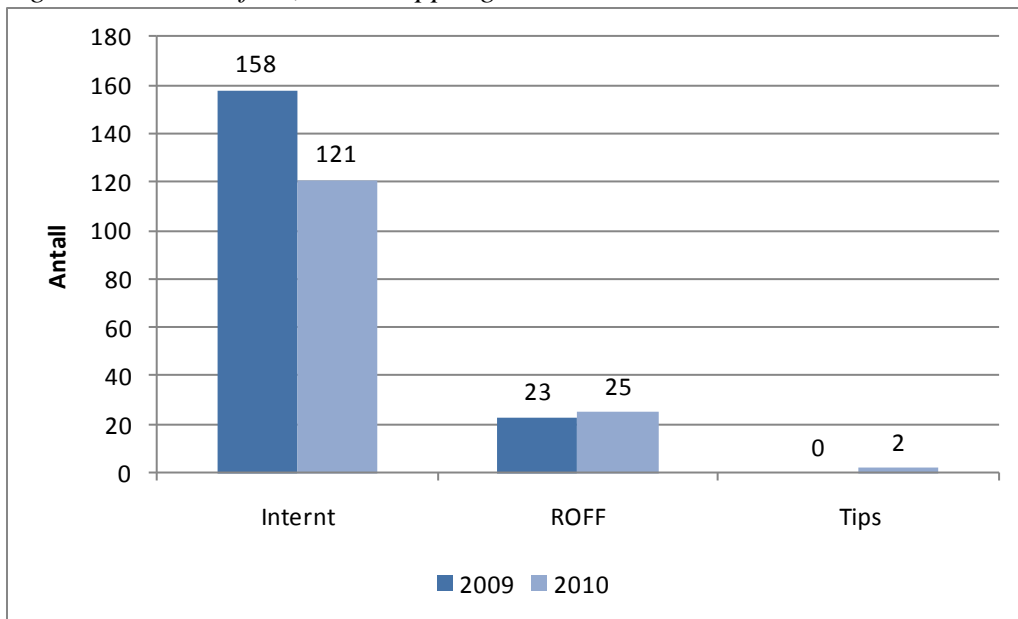
Figur 7: Antall svik etter svindeltype

Figur 8: – Antall svik etter kundeforholdets varighet

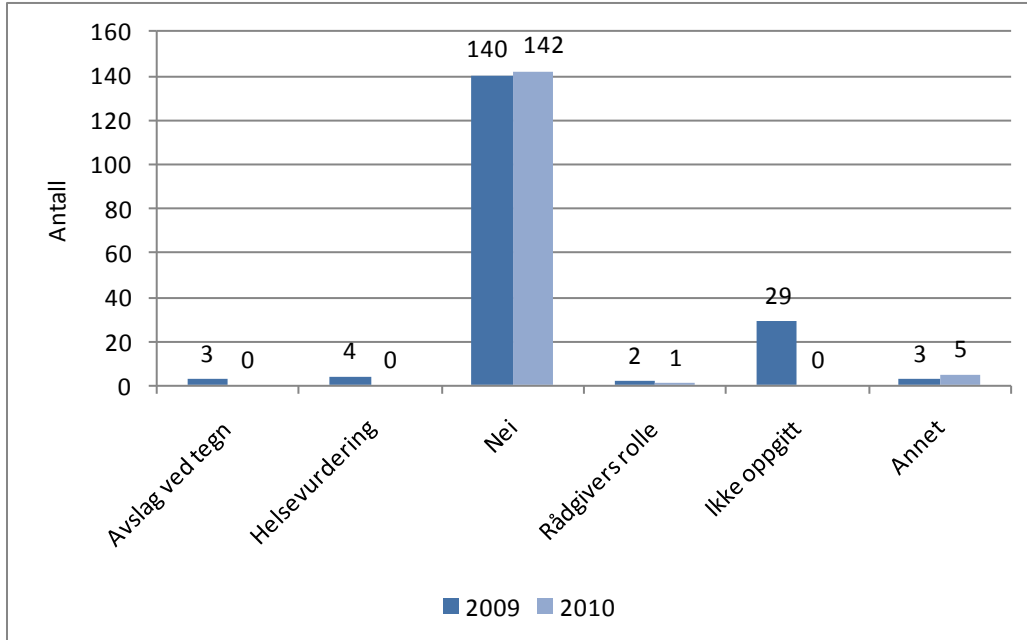

Figur 9: Hvor svikforsøket ble oppdaget

ROFF: Register Over Forsikringsøkere og Forsikrede

Figur 10: Kunne svikforsøket vært unngått?

2. Tabeller

Tabell 1: Antall svik pr. bransje

	2009	2010	Endring i %
Gruppeliv	11	10	-9,10
Kollektiv pensjon	4	0	-100,00
Kollektiv ulykke	0	2	----
Individuell kapital	111	136	22,50
Individuell pensjon	64	53	-17,20
Individuell ulykke	4	2	-50,00
Andre	42	34	-19,00
Totalt	236	237	0,40

Tabell 2: Svikbeløp pr. bransje – i millioner kr

	2009	2010	Endring i %
Gruppeliv	10,7	14,6	36,50
Kollektiv pensjon	4,2	0,0	-100,00
Kollektiv ulykke	0,3	6,6	999,00
Individuell kapital	82,4	108,3	31,50
Individuell pensjon	38,9	47,9	23,10
Individuell ulykke	0,7	0,1	-92,10
Andre	27,9	29,5	5,60
Totalt	165,1	207,0	25,40

Tabell 3: Antall svik knyttet til dødsrisiko og uførerisiko

	Død			Uførhet		
	2009	2010	Endring i %	2009	2010	Endring i %
Gruppeliv	3	1	-66,7	2	5	150
Kollektiv pensjon	0	0	----	2	2	0
Individuell kapital	33	50	51,5	73	85	16,4
Ind.gruppeliv	1	4	300	4	5	25
Individuell pensjon	0	0	----	62	52	-16,1
Totalt	37	55	48,60	143	149	4,2

Tabell 4: Antall svik fordelt etter kjønn og alder

	Kvinner			Menn		
	2009	2010	Endring i %	2009	2010	Endring i %
< 20	1	1	0	0	0	----
20-29	15	14	-6,7	21	30	42,9
30-39	25	17	-32	29	25	-13,8
40-49	17	13	-23,5	35	26	-25,7
50 -	14	10	-28,6	24	12	-50
Totalt	72	55	-23,6	109	93	-14,7

Tabell 5: Antall svik etter fylke

	2009	2010	Endring i %
Akershus	13	18	38,5
Aust-Agder	7	6	-14,3
Buskerud	7	10	42,9
Finnmark	3	2	-33,3
Hedmark	7	9	28,6
Hordaland	11	11	0
Møre og Romsdal	7	7	0
Nordland	7	4	-42,9
Nord-Trøndelag	9	4	-55,6
Oppland	10	6	-40
Oslo	16	19	18,8
Rogaland	23	6	-73,9
Sogn og Fjordane	1	3	200
Sør-Trøndelag	14	6	-57,1
Telemark	8	5	-37,5
Troms	5	4	-20
Vest-Agder	6	6	0
Vestfold	13	7	-46,2
Østfold	14	13	-7,1
Utlandet	0	2	----
Totalt	181	148	-18,2

Tabell 6: Antall svik etter arbeidsstatus

	2009	2010	Endring i %
Alderspensionist	1	0	-100,0
Arbeidsløs	3	4	33,3
Arbeidstaker	119	85	-28,6
Arbeidsufør	46	42	-8,7
Selvst.næringsdr.	3	8	166,7
Student	3	4	33,3
Annet	6	5	-16,7
Totalt	181	148	-18,2

Tabell 7: Antall svik etter svindeltype

	2009	2010	Endring i %
Etablering - helseerklæring	55	75	36,4
Etablering - annet	0	1	----
Erstatning - tegning-helseerklæring	118	62	-47,5
Erstatning - tegning - annet	1	2	100
Erstatning - oppgjør - endring av tidspunkt	1	2	100
Erstatning - oppgjør - selvforskyldt	1	2	100
Erstatning - oppgjør - simulering	3	3	0
Erstatning - oppgjør - annet	2	1	-50
Totalt	181	148	-18,2

Tabell 8: Antall svik etter kundeforholdets varighet

	2009	2010	Endring i %
0 - 1 år	64	74	15,6
1 - 3 år	40	15	-62,5
3 - 5 år	21	22	4,8
Mer enn 5 år	56	37	-33,9
Totalt	181	148	-18,2

Tabell 9: Hvor svikforsøket ble oppdaget

	2009	2010	Endring i %
Internt	158	121	-23,4
ROFF	23	25	8,7
Tips	0	2	----
Totalt	181	148	-18,2

ROFF: Register Over Forsikringsøkere og Forsikrede

Tabell 10: Kunne svikforsøket vært unngått?

	2009	2010	Endring i %
Avslag ved tegning	3	0	-100
Helsevurdering	4	0	-100
Nei	140	142	1,4
Rådgivers rolle	2	1	-50
Ikke oppgitt	29	0	-100
Annet	3	5	66,7
Totalt	181	148	-18,2